

□Мейер Л.

□Аткинсон. Т.В.

□Коншин Н.

□Середа Н.Н.

Бұл тұлғалар кім болуы?

Оларды не біріктіреді?

- «Біздің даладағы билік соңғы уақытқа дейін өзін қазақ халқы мойындаған бір адамның қолында шоғырланды. Бұл адам жоғарыда аты аталған Кенесары Қасымов еді...Жалпы оның адамдарды тарта білетін ерекше қабілеті бар..... Кенесарыға көзсіз ерлік тән еді»
Л.Мейер.

- «Кенесары қазақтардан тамаша жауынгерлерді даярлап шығатынға ұқсайды.Шыңғысханның тарихта әйгілі болып қалған әскерлерінің барлық қасиеттері олардың бойында мол екен»

Аткинсон. Т.В.

- «Ол барлық жағынан ерекше адам болды. Өзінің қолдаушылардан әлдеқайда жоғары тұрған ол жеке бас даулары мен рулық қатынастардың шиеленісуін әрқашан әділ шешіп беріп отырды. ... Кенесары шын мәнінде бүкіл қазақ ұлтының батыры болған басқа ешкімді де айта алмаймыз»

Коншин Н.

- «Кенесары өз жасақтарының мәртебелі әміршісі бола білді. Оның рухы дем берген жауынгерлерге еуропалық әскер қолбасшыларының өзі қызығар еді. Жортуылда жолындағының бәрін жайпайтын дала дауылындай екпінді де тегеурінді Кенесары ешбір бөгет алдында кідірмейтін, қайта кездескен кедергі оның қайрат-жігерін жанып, шамырқандыра түсіп, көздеген мақсат жолындағы тосқауылдарды талқандар керемет күш бітіріп, одан сайын өршелендіріп жіберетін.».

Н.Н.Середа

**Кенесары көтерілісін
қандай критерийлер
бойынша жалпы
ұлттық қозғалыс деп
бағалаймыз?**

Оқыту мақсаттары:

- бірнеше дерек көздерден қажетті ақпаратты таңдай біледі
- тарихи кезеңдерді салыстырады және олардағы өзгерістерді, сабақтастықты көрсетеді
- халықтың отаршылдық саясатқа қарсы азаттық күресінің мәні мен маңызын түсінеді

Жетістік критерийлері:

- Дерекпен жұмыс жасап, оқиғалардың маңыздылығына баға береді
- тарихи оқиғаларды салыстырады және олардағы өзгерістерді көрсетеді

«Топпен жұмыс»

- 1-топ. Көтерілістің басталуы және қарулы күштердің құрылуы
- 2-топ. Қазақ хандығының қалпына келтірілуі
- 3-топ. Патша үкіметінің жазалау шаралары және қойған талаптары
- 4-топ. Көтерілістің соңғы жылдары: Қырғызстан аумағында

Өзара бағалау

- Жасыл түс - бәрі түсінікті
- Сары түс – әлі сұрақтарым бар
- Қызыл түс – түсініксіз жерлері көбірек болды

*Кенесары көтерілісін
қандай критерийлер
бойынша жалпы ұлттық
қозғалыс деп бағалаймыз?*

**Кенесары көтерілісін
қандай критерийлер
бойынша жалпы
ұлттық қозғалыс деп
бағалаймыз?**

Бейнематериал

<http://lms.nci.kz/history/view?f=192&id=8&lang=kaz>

- Бейнематериалдан қандай жаңа мәліметтер білдіңіздер?

Жеңілу себептері	Тарихи маңызы	Көтеріліс жеңіске жетсе қандай өзгерістер орын алушы еді

Эссе немесе ой толғаныс стратегиясы:

**«Ер тұлғалы Кенесары»
(60-70 сөз)**

“Даталар сөйлейді”

1. 1803, 1805, 1841 жылдары –

2. 1838 жылы –

3. 1835, 1842 жылдары –

4. 1843 жылы тамыз айы –

5. 1844 жылы шілденің 20-нан 21-не қараған түні -

II деңгей. “Даталар сөйлейді”

1. 1803, 1805, 1841 жылдары –

Жауабы: Кенесары қолы Ташкентке аттанды.

2. 1838 жылы –

Жауабы: Кенесары отрядтары Ақмола бекінісін тұтқиылдан шабуылдады.

3. 1835, 1842 жылдары –

Жауабы: Сібір әскери шебінен жіберілген Сотников тобы

Кенесары жасақтарына қарсы шабуылды бастады.

4. 1843 жылы тамыз айы –

Жауабы: 17 тамыз күні полковник Бизановтың қарулы тобы көтерілісшілерге қарсы ешқандай тойтарыс бере алмай, “Ор” бекінісіне қайтып оралды.

5. 1844 жылы шілденің 20-нан 21-не қараған түні -

Жауабы: Кенесары Қасымұлы ірі жеңіске жетті.

Сөзжұмбақ “Кенесары”

5. Кенесары тобы Ұлы жүзге қай жақтан келді?
6. Көкшетау өңірінен көтеріліске қатысқан ханым.
7. Туған жерді азат етуге біріккен қазақ батырларының бірі.
8. Патша үкіметі отарлауды жалғастыру үшін, қай өзендердің бойына бекіністер салды?

1. Абылай ханның ісін жалғастырушы ұлттық батыр тұлғаны ата.
2. Сырым батыр басқарған көтерілістің аумағы.
3. Кенесары көтерілісін қолдаған рулар.
4. “Ақтабан шұбырынды, алқакөл сұлама, ақ мешін” апаты қандай әнді туғызды?

1837-1847 жылдардағы Кенесары Қасымұлы бастаған көтеріліс

Көтерілістің басталу себептері

Көтерілістің мақсаты

**Көтерілістің басты қозғаушы
күші**

Көтеріліс қамтылған аймақ

Көтерілістің тарихы маңызы

Оқыту ресурстары

- <http://www.nlrk.kz> (Қазақстан республикасының ұлттық кітапханасы).
- Қазақстан тарихы (көне заманнан бүгінгі дейін). Бес томдық. III т. – Алматы: «Атамұра», 2010 ж.
- Бекмаханов Е. «Қазақстан ХІХ ғасырдың 20-40 жылдарында». Алматы 1994 жыл
- <http://lms.nci.kz/history/view?f=187&id=8&lang=kaz>
- ЦБР. 1837-1847 жж. Кенесары Қасымұлы бастаған көтеріліс.
- Национально-освободительная борьба казахского народа под предводительством Кенесары Касымова. – Алматы: Ғылым, 1996.
- ХVІІІ-ХІХ ғғ Қазақстан картасы
- http://www.youtube.com/watch?v=IOx-XqYS_7A